

Utrikesdepartementet
Bistånds- och utrikeshandelsministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2024/25:96 av Olle Thorell (S) Regeringens syn på demokratiarbete och globala påverkansinsatser

Olle Thorell har frågat mig hur jag avser att säkerställa att Sveriges bistånd även fortsättningsvis kan bidra till globala demokratiseringsprocesser, som enligt många kräver transnationellt samarbete och påverkansarbete i både bistånds- och icke-biståndsländer.

Regeringen välkomnar debatt, dialog och granskning av det svenska biståndet. Med det sagt är regeringens uppfattning att svenskt skattefinansierat bistånd inte ska gå till mottagare i Sverige eller andra icke-ODA-länder med syfte att bedriva lobbyarbete gentemot beslutsfattare utan i stället gå just till fattigdomsbekämpning. Vill aktörer ägna sig åt påverkansarbete står de dem fritt att göra det för andra medel än de avsatta till humanitärt bistånd och utvecklingsbistånd. Sådan verksamhet bör istället finansieras genom organisationernas egna medel. Biståndet ska gå till partner i utvecklingsländer där det behövs som mest.

Stöd till demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer är ett starkt prioriterat område i svenskt bistånd och utgjorde 2023 cirka en fjärdedel av biståndet via Sida, vilket är en ökning jämfört med föregående år.

Demokrati, att främja frihet och motverka förtryck, lyfts fram i regeringens reformagenda som en av de biståndspolitiska prioriteringarna. Reformagendan lyfter särskilt fram stöd till fria val, stöd till försvarare av demokrati och mänskliga rättigheter, och stöd till frihet på nätet. Regeringen har även skjutit till mer medel till strategin för demokrati, mänskliga fri- och rättigheter och rättsstatens principer, och har nyss fattat beslut om en särskild satsning på fria val med ytterligare resurser. Ett annat färskt exempel är den i augusti aviserade ökningen av stöd till yttrande- och pressfrihet samt oberoende medier i Venezuela.

Detta är tydliga val som regeringen har gjort inom biståndspolitiken mot bakgrund av den hårdnande situationen för demokratin globalt, och att demokratikämpar blir allt mer utsatta.

Därutöver är Sverige en aktiv medlem i en rad olika globala plattformar för samverkan om demokrati, som International IDEA, Community of Democracies, Open Government Partnership och Summit for Democracy, varav flera bygger på en dialog mellan civilsamhället och regeringar.

Sveriges bidrar därigenom till globala demokratiseringsprocesser genom en mångfald av insatser och mekanismer. Sverige är och förblir en framträdande samarbetspartner på demokratiområdet och regeringen kommer att fortsätta arbetet för att möta de växande hoten mot den globala demokratiutvecklingen.

Stockholm den 9 oktober 2024

Benjamin Dousa